

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 751/2023
23.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених ЈП „Железнице Србије“ АД Београд, чији је пуномоћник Љиљана Попадић, адвокат из ... и „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 306/22 од 25.10.2022. године, у седници одржаној дана 23.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 306/22 од 25.10.2022 у преиначујућем делу (ставови први, други и трећи изреке).

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П1 31/21 од 16.12.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и тужени су обавезани да тужиоцу на име нематеријалне штете коју је претрпео на раду солидарно исплате и то: за претрпљене физичке болове износ од 210.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 140.000,00 динара и за умањење животне активности износ од 210.000,00 динара, са законском затезном каматом од 16.12.2021. године, као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован већи део тужбеног захтева од досуђеног ставом првим изреке за тражене видове штете. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно на име трошкова парничног поступка исплате износ од 187.775,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 306/22 од 25.10.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке у односу на туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд“ и одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе овај тужени да тужиоцу, солидарно са туженим ЈП „Железнице Србије“ АД Београд, исплати: на име накнаде нематеријалне штете коју је претрпео на раду за претрпљене физичке болове износ од 210.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 140.000,00 динара и за умањење

животне активности износ од 210.000,00 динара, са законском затезном каматом од 16.12.2021. године као дана пресуђења до исплате, као и на име трошкова парничног поступка исплати износ од 187.775,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 18.650,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд, накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу ставова првог и трећег изреке и у том делу предмет враћен истом суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу (ставови први, други и трећи изреке) тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон) и нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог „Железнице Србије“ АД Београд до 10.08.2015. године као маневриста у ОЦ за СП ... -станица ..., када је преузет по основу уговора о раду код туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд са којим је закључио Анекс уговора о раду. У време док је био у радном односу код претходног послодавца - туженог „Железнице Србије“ АД Београд, тужилац је дана 03.06.2015. године задобио тешке телесне повреде на раду као маневриста на гелендеру локомотиве која се кретала из Станице Словац ка Лајковцу. ББ, машиновођа који је критичном приликом управљао локомотивом, оглашен је кривим за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ РС, за које је правноснажно осуђен у вези са догађајем у којем је тужилац задобио поведе. Саобраћајним вештачењем утврђено је да постоји допринос тужиоца настанку штете (због учињених пропуста којима су прекршене одредбе чланова 16., 115., 116., 122., 128., и 134. Упутства о маневрису). Медицинским вештачењем утврђени су интензитет и дужина трајања страха и физичких болова које је тужилац трпео у вези са задобијеним повредама, а као последица претрпљених повреда код тужиоца је дошло и до умањења животне активности од 35%. Тужилац је након повређивања смештен у болницу Ваљево, у више наврата је оперисан и његов опоравак и даље траје.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је ставом првим изреке делимично усвојио тужбени захтев у односу на оба тужена, обавезујући их да тужиоцу солидарно накнаде претрпљену нематеријалну штету у досуђеним износима, са припадајућом каматом од пресуђења до исплате, налазећи да постоји допринос тужиоца настанку штете од 30%, с позивом на члан 200. Закона о облигационим односима, а ставом другим изреке преко тих износа до укупно тражених износа тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован у односу на оба тужена. Оценио

је као неоснован приговор недостатка пасивне легитимације у односу на оба тужена, с позивом на члан 505. став 1. тачка 2. Закона о привредним друштвима (солидарна одговорност друштва дељеника и стицаоца за обавезе које нису пренете на друштва стицаоца), јер су статусном променом код туженог ЈП „Железноце Србије“ АД Београд формирана три новооснована друштва међу којима и тужени „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд, којом приликом је значајан део имовине туженог ЈП „Железноце Србије“ АД Београд пренет на новооснована друштва. Оценио је као неоснован и приговор застарелости потраживања тужиоца у вези са претрпљеном повредом на раду, с позивом на одредбе члана 376. и члана 377. ЗОО, имајући у виду да је окривљени ББ извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ РС, за које је правноснажно осуђен, тако да право на накнаду штете застарева у року од 10 година (члан 103. став 1. тачка 4. КЗ РС).

Другостепени суд је одлучујући о жалбама тужених, ставом првим изреке преиначио првостепену пресуду у односу на туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд, тако што је одбио тужбени захтев у односу на овог туженог којим је тражено да се обавезе да солидарно са првотуженим ЈП „Железнице Србије“ АД Београд накнади тужиоцу претрпљену нематеријалну штету, док је ставом четвртим изреке у односу на туженог ЈП „Железнице Србије“ АД Београд укинуо првостепену пресуду и вратио предмет на поновно суђење. Према становишту тог суда, одлука првостепеног суда у односу на туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд заснована је на погрешној примени материјалног права. Ово стога што у време када се десио штетни догађај (03.06.2015. године) тужилац није био у радном односу код овог туженог, већ код туженог ЈП „Железница Србија“ АД Београд, због чега исти није пасивно легитимисан у овој правној ствари.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда у преиначујућем делу заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...95/18) прописана је одговорност послодавца за накнаду штете која је настала у вези са радом.

У конкретном случају, према утврђеном чињеничном стању у време када је тужилац задобио повреду на раду (03.06.2015. године) био је у радном односу код туженог ЈП „Железница Србија“ АД Београд, а не код туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд. Због тога, и по оцени Врховног суда тужени „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд није пасивно легитимисан у овој правној ствари и нема места његовом обавезивању да тужиоцу, солидарно са туженим ЈП „Железница Србија“ АД Београд, накнади претрпљену нематеријалну штету у вези са повредом на раду (члан 164. став 1. Закона о раду).

Супротно наводима ревизије тужиоца тужени „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд као друштво стицалац основан је Одлуком Владе Републике Србије од 02.07.2015. године („Службени гласник Републике Србије“, број 60/15) у поступку спровођења статусне промене туженог „Железнице Србије“ АД Београд. Реч је о статусној промени (издвајање уз оснивање) из члана 489. став 1. тачка 1. и став 2. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС, бр. 36/11...5/15), у којој се једно друштво (друштво преносилац) дели тако што преноси део своје имовине и

обавеза на једно или више новооснованих друштава (друштво стицаоци), а по спроведеној статусној промени само наставља да постоји. У случају такве статусне промене, за пренос обавеза на друштво стицаоца релевантан је искључиво уговор о статусној промени, односно план поделе. На друштво стицаоца прелазе само оне обавезе друштва преносиоца за које је одређено наведеним актима. Околност да је тужено друштво стицалац преузело тужиоца и са њим закључило анекс уговора о раду, не значи да је на тај начин преузело и све обавезе тужиоцевог ранијег послодавца – друштва преносиоца по основу радног односа насталог пре статусне промене. Закључење анекса уговора о раду представља реализацију законске обавезе да се тужилац задржи у радном односу, у складу са члановима 147-151 Закона о раду. Међутим, тим законским одредбама није изричито прописано да се на тај начин преузимају и обавезе послодавца претходника према запосленом из њиховог радног односа.

Поред тога, одредбом члана 505. став 1. тачка 2. Закона о привредним друштвима прописано је да друштво стицалац солидарно одговара са друштвом преносиоцем за обавезе које су по наведеним статусним документима остале на страни друштва преносиоца, али само до износа разлике вредности имовине друштва преносиоца која му је пренета и обавеза друштва преносиоца које је преузео, осим ако је са одређеним повериоцима другачије уговорено, што тужилац током поступка доказао (члан 231. ЗПП). Означена статусна промена друштва преносиоца спроведена је по поступку прописаном Законом о привредним друштвима, а тужилац изведеним доказима тужилац није доказао (члан 231. ЗПП) да је на туженог „Инфраструктура Железнице Србије“ АД као друштва стицаоца прешле и обавезе у које спадају и новчана потраживања запослених које је тај тужени преузео од друштва преносиоца – овде туженог „Железнице Србије“ АД Београд. О овоме су се изјаснили Уставни суд, Врховни касациони суд и Врховни суд у бројним одлукама.

Стога је правилно другостепени суд преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу и одбио тужбени захтев тужиоца у односу на каснијег послодавца туженог „Инфраструктура Железнице Србије“ АД, на начин ближе наведен у ставу првом изреке побијане пресуде.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић